

Školská spôsobilosť

Pomocný materiál pri rozhodovaní
rodičov budúcich prvákov

Čo je školská spôsobilosť

Dosiahnutie takého stupňa vývinu, ktorý umožňuje dieťaťu úspešné osvojenie školských znalostí. Je to jav komplexný

Na zvládnutie školy musí byť dieťa pripravené po stránke:

1. fyzickej
2. rozumovej
3. sociálnej
4. citovej

1. Telesný (somatický) vývoj a zdravotný stav

- posudzuje detský lekár (pediater)

2. Úroveň vyspelosti poznávacích (kognitívnych) funkcií

Dôležitá je dostatočná úroveň rozumových schopností a rovnomernosť vývoja v jednotlivých oblastiach.

Do skupiny kognitívnych predpokladov patria :

- vizuomotorika, grafomotorika
- reč
- sluchové vnímanie
- zrakové vnímanie
- vnímanie priestoru
- vnímanie času
- základné matematické predstavy

Kognitívne funkcie - vizuomotorika, grafomotorika

- primeraný rozvoj hrubej motoriky (prirodzené, veku primerané športové aktivity, športové a loptové hry, koordinácia pohybu na úrovni telo – oko - ruka – noha)
- rozvoj jemnej motoriky (úchop písadla je správny, pri kreslení uprednostňuje jednu ruku, kresba už vernejšie odráža skutočnosť, dieťa je schopné obkresliť jednoduchú predlohu)

Kognitívne funkcie -reč

- vie vo vetách a v jednoduchých súvetiach bez agramatizmov vypovedať svoje zážitky, disponuje dostatočnou slovnou zásobou, správne pomenuje bežné veci, rozumie inštrukciám, dokáže definovať pojmy, opísať obrázok, udalosť...
- sluchovo správne rozlišuje hlásky materinského jazyka a zvláda ich výslovnosť. Prípadná dyslália (chybná výslovnosť) by mala byť napravená ešte pred vstupom do školy
- dokáže správne používať jednotlivé slovné druhy, ohýbanie slov – časovanie, skloňovanie..., tvorí vety, súvetia...
- dokáže reč správne používať v praxi, v sociálnom kontexte – vysloví želanie, vyžiada – odovzdá informáciu, vyjadruje vzťahy, pomenuje pocity, opíše udalosti, dokáže viesť dialóg...

Kognitívne funkcie - sluchové vnímanie

- schopnosti ako – počúvanie, rozlíšenie figúry a pozadia, sluchová diferenciácia, sluchová analýza a syntéza, sluchová pamäť, vnímanie rytmu

Kognitívne funkcie - zrakové vnímanie

- schopnosti ako – rozlišovanie detailov a polohy predmetov (optická diferenciácia), rozlíšenie figúry a pozadia, zraková analýza a syntéza, zámerné vedenie očných pohybov, zraková pamäť, vizuomotorická koordinácia

Kognitívne funkcie - vnímanie priestoru

- aktívne zvládanie pojmov – hore-dole, vpredu-vzadu, vpravo-vľavo, ale aj správne chápanie a používanie predložkových väzieb ako : na, do, v, pred, za, pod, nad, vedľa, medzi...

Kognitívne funkcie - vnímanie času

- uvedomovanie si časovej postupnosti – čo bude skôr, neskôr, nakoniec... rozdelenie dňa – ráno, na obed, večer... pomenovanie dní – ale aj včera, dnes, zajtra..., ročné obdobia...

Kognitívne funkcie - základné matematické predstavy

- porovnávanie – veľký – malý, krátky-dlhý, málo-veľa, rovnako, viac-menej...
- triedenie – podľa druhu (ako napr. ovocie, zelenina, oblečenie, jedlo, hračky...) , ale aj podľa farby, podľa veľkosti, tvaru...
- rozvíjanie a správne chápanie základných matematických predstáv – chápanie množstva aspoň do 6

3. Práceschopnosť – pracovné predpoklady, návyky

- dieťa dokáže odlíšiť hru od povinnosti, zadanú úlohu sa snaží splniť a dokončiť, má túžbu získavať vedomosti, má primerané psychomotorické tempo, dokáže sa dlhšiu dobu (aspoň 15 – 20 minút) sústrediť na činnosť
- v činnosti je už dostatočne samostatné – dokáže pracovať podľa pokynov a pravidiel

4. Osobnosť – emocionálno–sociálna zrelosť

- dostatočná miera emocionálnej stability, veku primerané zvládanie emócií, sebaovládanie, odolnosť voči frustrácii (nezdaru, neúspechu, prekážkam)
- sociálna vyspelosť, sociálne zručnosti, adaptabilita - sociálna spôsobilosť –dieťa sa dokáže odlúčiť od matky, podriaďiť sa autorite, schopnosť dieťaťa začleniť sa do kolektívu vrstovníkov

Pomoc CPPPaP v Levoči

- ak máte pochybnosti o dosiahnutej úrovni školskej spôsobilosti svojho dieťaťa, resp. sa chcete poradiť ohľadom školskej spôsobilosti svojho dieťaťa – ponúkame pomoc odborných zamestnancov – psychologov CPPP a P Levoči
- <http://www.cpppple.sk/kontakt.xhtml>